

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Hétfőre 2 Ft 60 kr.
Kétfőre 1 „ 30 „
Negyedőre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Risztics Jován.

Risztics Jován, Szerbia volt miniszterelnöke s a legnagyobb államférfiak egyike halt meg a múlt hétfőn.

Hatvannyolcz esztendő volt már, de hazája politikájában résztvett mindvégig. Hatalmas délszláv birodalmat akart alkotni. Teljes harminczöt évig volt állami szolgálatban és ez alatt az idő alatt a mit cselekedett, azt nagy észszel, hazája iránt való jóakarattal, de szerencsétlen kézzel tette.

Sokoldalú nagy képességgel, megfelelő készültséggel s tömerek adományával a fufangnak kezdte meg és folytatta politikai szereplését. Lelkiismereti furdálást sohasem csinált abból, hogy Konstantinápolyban vesztegetéssel, Bécsben hazugsággal, Oroszországban hizelgéssel dolgozzék nagy tervei, hazája javára. Hazájának ereje gyöngé volt, nemzetközi állása ugyszólván semmi; hatalommal és tekintéllyel nem léphetett föl, föllépett tehát ravaszsággal és csalással, nemzetközi nyelven: diplomáciai lefözéssel.

Hamarosan nagy befolyásra jutott, de Mihály fejedelem bizalmát elvesztve, külföldre vonult.

Mikor Mihály fejedelmet meggyilkolták, Risztics rögtön Párisba sietett s onnan egy tanulóintézetből magához vette a tizennégyéves Milánt s robogott vele Belgrádba. A jó fejedelem meggyilkolása keserőséggel és haraggal töltötte el a szerb nép szívét. Ezt a kedvező pillanatot felhasználta Risztics és fejedelemmé proklamálta a kis Milánt. Ezzel magához ragadta a hatalmat: régens lett. Hozzáláthatott tervei megvalósításához. Rövid időn belehajszolta hazáját a

törökkel való kegyetlen, véres és szerencsétlen háborúba, a melynek végzetes következéseiből a berlini nagy kongresszuson sikerült kirántania hazáját, a melynek még új területet is szerzett.

A magyarországi szerbeket izgatta, segítette, már-már szinte lázadásra birta. S míg keze munkája nyomán a magyar délvidéken a lázítás üszke házról-házra járt, Bécsben letagadta közreműködését s ajánlotta hódolatát. De végre belátták ottan is, hogy még az ellenkezője is ritkán igaz annak, a mit ír vagy állít s egy fenyegető diplomáciai jegyzék elsodorta a hatalomról, a melynek még egyszer a magasára jutott, annál az államcsinynél, a mikor Milán lemondott a királyságról s a kis Sándort kiáltották ki királylyá. Akkor a vesztett hitelű politikus megjelent a színen, ismét hatalomra jutott.

Testben, lélekben megtörve fejezte be életét anélkül, hogy nagy eszméjét: az egységes délszláv birodalmat megalkothatta volna. Életének tanúsága bizo-

nyítja azt, hogy a cél nem szentesíti az eszközöket. Csalfa eszközöket a legnemesebb hazafiúi cél érdekében sem szabad használni, mert a fufangnak, ravaszságnak eszközei mindig kétélűek s gyakran azokat sértik meg legjobban, a kik azokat alkalmazni akarták. Államférfiak sokszor kivételt képeznek ugyan e szabály alul, de Risztics nem volt az.

A szerb nép sirjánál azért méltán ejt könnyeket, mert a mit tett, hazája érdekében akarta tenni és Szerbia fejlődésében csakugyan nagy érdemei vannak.

Risztics Jován.

A hét története.

(Nincs delegáció. — Horánszky nyilatkozata. — Erzsébet királyné emléke. — A szegedi kiállítást berekesztették. — Gyermekvédelme.)

Küszöbén állunk már a képviselőház összehívásának, de még mindig nem tudjuk, mi fog történni. Az osztrák állapotok egy hajszállal sem haladtak a megoldás felé. Maga az osztrák miniszterelnök sem tudja, mit tegyen. Ha összehívja az osztrák képviselőházat, hogy megválassza a delegációt, akkor a német honatyák okvetlen meg fogják akadályozni a delegációk megválasztását, mert feltették, hogy tüzzel-vassal támadni fognak a mai kormány ellen, a mely kis többségével tehetetlen ellenük. Ha pedig nem hívják össze az osztrák képviselőházat, akkor nem választhatják meg az osztrák delegációt sem s nem lesz Magyarországnak kívül szoba állani a közös ügyekben. Szóval nincsen osztrák delegáció.

Már pedig a delegáció Ausztriának az az egyedüli alkotmányos szerve, a melylyel közös költségeink megállapítására nézve szoba állhatunk. Ha tehát nincs osztrák delegáció, akkor a mi szemünk előtt nincsen alkotmányos Ausztria, vele beszédbe nem ereszkedhetünk, közös ügyeinket el nem intézhetjük. Már pedig ha ez nem lehet, úgy nem lehet az sem, hogy Ausztriával közösségben maradjunk. Nagyon valószínű, hogy ez a zavaros állapot Ausztriától való elszakadásunkkal fog végződni, mert végre Ő felségének is be kell látnia, hogy egy tálból úgy sem sokáig ehetünk lencsét.

Egyik vezető politikus: *Horánszky* Nándor is úgy nyilatkozott a napokban, hogy inkább a kettészakadás, semhogy örökké czivakodjunk és Ausztria züllöttségének a következményeit nekünk kelljen megkeserülnünk. A hogy *Szell* Kálmánt ismerjük, ő sem áldoz fel a magyar jogokból egy szemernyit sem. A viszonyok e szerint önként előkészítik egy régi kívánság teljesedését: Magyarországnak Ausztriától való függetlenítését.

Mult héten nagy gyászünnepe volt a magyar nemzetnek. Szeptember 10-ikén volt évfordulója annak, hogy Erzsébet királynénk nemes szívével egy őrzőngő gyilkos átkozott keze tőrrel döfte át. A nemzet gyásza, ragaszkodása és kegyelele a megboldogult emléke iránt valóban megható módon nyilatkozott e napon. Országszerte gyászistentiszteleteket tartottak; mozgalmat indítottak egy, Erzsébet királyné emlékére építendő fogadalmi templom létesítése iránt és mint tudomásul vettük, az ország különböző vidékein valóságos ligetek termettek az „Erzsébet királyné” emlékfákból, a melyeknek elültetésével kegyeletének a legszegényebb is maradandó kifejezést adhatott. Nagy erényei voltak annak, a kit így szeretnek, de nagy szíve van annak a népnek

is, a mely ilyen kegyelettel őrzi a maga drága halottjának emlékét.

E hó 12-én berekesztették a szegedi mezőgazdasági kiállítást. Remekül sikerült kiállítás volt ez, a melyet 12 nap alatt több mint 80,000 ember látogatott s a mi fő, különösen az alföldi kiscgazdák keresték fel nagy számban a kiállítást. Csupán a Délvidéki földmivelők gazdasági egyesülete háromezer kiscgazdából álló csoportot hozott a kiállításra s utánozták ezt a példát a többi gazdasági egyletek is. Sok jó tanúságot vittek haza innen a tarisznyában. Adja Isten, hogy kalács legyen belőlük.

A hét történetének nevezetes eseménye az is, hogy Pesten gyermekvédelmi kongresszust tartanak. Sok külföldi állam jeles emberei részt vesznek ezen a kongresszuson s azt beszélnek meg, milyen eszközökkel és módokkal lehetne csökkenteni a gyermekhalandóságot s általában előmozdítani a gyermekvédelmet. Nálunk a gyermekhalálos nagy, a mi főként a csecsemők helytelen és hiányos táplálásának tulajdonítandó. Szomorú a sorsa kiváltképpen a mesterséges táplálásra kiadott szegény (törvénytelen) gyermekeknek, a kik fölött Istenen kívül ki sem őrködik. Azután hiányzanak még a gyermekmenházak, hiányosak a kiscdovók és szükség van gyermekkórházakra is. Ezek az intézmények azok, a melyeknek fejlesztése révén sok, testileg és lelkileg züllésnek induló gyermeket megmenthetnénk a haza egészséges, derék polgárának. Isten hozta közénk mindazokat, kik e nemes cél érdekében fognak tanácskozni.

Horánszky Nándor beszámolója.

Horánszky Nándor e hó 10-én Szepsiben, választókerülete székhelyén beszámolót mondott, a melynek nagy sulya van a képviselő személyénél és a mai viszonyoknál fogva egyaránt. A beszámoló *Szell* Kálmán ismert programjának jelentőségét fejtegette s azt hangoztatta, hogy az új szellem érvényesülése érdekében mindent el kell követni, minden ellenkezést pedig határozottan vissza kell utasítani.

Szóba hozta a *Hentzi-ügyet* is. Ez, szerinte, el van temetve. A kormány ellen való azon támadás, a mely *Hentzi* jelszóval most megindult, csak az új rendszer megdöntésére törekszik, és pedig a régi rendszer helyreállítása érdekében.

Szól a *néppártól* is; ennek keletkezését sajnálja, izgatását kárhozza, mert a szakítást szolgálja, holott az országnak összeolvadására van szüksége.

Horánszky egész politikai multjánál fogva a gazdasági szövetség híve. Az a meggyőződése, hogy Ausztria és Magyarország érdekei egymást kiegészítik. De, ugymond, inkább törjön szét ez a szövetség, mintsem fontosabb érdekeket veszélyeztessen. Ha ez

megtörténik, Magyarország önállóságának fénylő esillagként kell kikerülnie. A nevezetes beszéd végén Horánszky azt az óhaját nyilvánította, hogy az egy alapon álló 67-esek támogassák egymást, az ellenkező irányzat bontson nyíltan zászlót.

A beszámolót alább ismertetjük:

A beszámoló.

Az országgyűlés utolsó ülészakában a politikai élet lényegesen megváltozott, a mi a közélet súlyos bajainak gyógyítását lehetővé teszi és mely befolyást gyakorol az én állásfoglalásomra is. Egyenes kötelességemmé vált ennél fogva, hogy választóimnak ezekről és a politikai helyzetről nyilatkozzam.

Nem szólok a múlt ülészeki harcoknak sem előzményeiről, sem indító okairól. A magam részéről a történetekért a felelősséget nyugodt lélekkel elvállalom és úgy érzem, hogy a közügy érdekében soha önzetlenebb, hasznosabb és becsületesebb munka nem történt, mint a pártok kiegyezése, mely megnyitotta utját annak, hogy közéletünkben helyreálljon az alkotmányos küzdelmeknek rendje és ne a pártélet szenvedélyei, hanem azok a magasabb erkölcsi tekintetek uralkodjanak, melyek a parlament békés tárgyalásait biztosítják, és a nagy kérdések fölkarolását és megoldását lehetővé teszik.

Engedjenek meg önök egy kitérést az ugynevezett *Hentzi-ügyre*, a mely miatt a jelenlegi kormányzati szellem ellen nyilvános vádat emeltek.

A Hentzi-szobor elmozdításának és átvitelének elhatározása a megelőző kormány alatt történt és mégis azt látjuk, hogy a mai támadás nem az akkori, hanem a jelenlegi kormányelnök ellen fordul. Mit jelent ez, t. választóim? Jelenti szerintem azt, hogy a támadás igazi célja tulajdonképpen nem a Hentzi-ügy ellen, hanem a jelenlegi rendszer ellen irányul. Hogy annak idején a Hentzi-ügynek megnyugtatóbb megoldását is meg lehetett volna találni, az kétségtelen, ezt bizony magam is melegen óhajtottam volna; de azt azután, bárki mondja is, el nem hiszem, hogy a korona megtörtént elhatározása után akadjon komoly politikus, a ki azt a tanácsot adja; hogy most pedig azt a szobrot hurezoljuk ismét tovább.

Rossz néven veszik a miniszterelnök urtól azt is, hogy az augusztus 12-iki felavatáshoz a *honvédség is kivézenlyeltett*. Én, t. polgártársaim, úgy tudom, hogy törvényeink szerint a honvédség a véderőnek egyik kiegészítő része. Már pedig katonai ténykedéseknél, melyekben politikai célzat nincs, a közös, hadsereget a honvédségtől elválasztani, vagy a kettőt egymással ellentétbe állítani nem szabad, mert ezzel üszköt dobánk azokba az intézményekbe, melyeken közös biztosságunknak együttes erővel való védelme nyugszik.

Nagy tanúság rejlik azokban a tárgyalásokban, vajudásokban és izgatásokban, melyeken ez a gazdasági rendezés kezdettől fogva keresztül ment és mely izgatások Ausztriában még ma is napirenden

vannak. Ezekből kettőt látok. Az egyik az ugynevezett 14. §. alkalmazása ellen. A másik pedig az, hogy a létrejött rendezés Magyarország javára előnyöket biztosít, de azért nem akad senki a ki ezeket az előnyöket felsorolná. Nem egyéb ez tisztelt polgártársaim, mint egy adag rosszakarat.

Én ugyan t. polgártársaim a *mindenáron való gazdasági különválásra épen gazdasági okoknál fogva nem töreksem, de azt tartom, hogy inkább, mintsem állandóan ezivakodjunk, törjük kötfelé a gazdasági közösség kenyerét*, mert hiszen ennek **ugyis** előbb-utóbb be kell következnie. Magyarország közgazdasági sorsa sem Ausztria jóakarátának, sem az ottani aggasztó állapotok hullámvásának kitéve nem lehet és azért minden magyar kormányának figyelemmel kell lennie arra, hogy ezekkel szemben állandó készenlétben álljon.

Alkalmat veszek annak kijelentésére, hogy mit sem nézek régtől fogva oly nagy sajnálattal, mint a *néppárt keletkezését és fönmállását*, melyet ők a múltakban követett politika ellensúlyozásával kívánnak igazolni. Én mint politikus mindig azt tartottam, hogy mindnyájan egy hazának vagyunk gyermekei, bárki intézze is az ország ügyeit, csak jól intézze. De ha nem így volna is, elég alkalom lett volna az eféle irányzat ellen az általános politika keretében állást foglalni és nem alkotni meg a néppártot, a mely a felekezeti politikát is egyenesen kihívja.

A miniszterelnök kijelentette, hogy úgy fog kormányozni és minden intézmény vezetésében a törvényeket úgy fogja végrehajtani, hogy mindenkinek egy mértékkel mérjük és hogy a törvény, jog és igazság érvényesüljön. Ime egy pihenő, melyen mindnyájan találkozhatunk, mely nemes vetekedés mellett képessé teszi a törvényhozást egy sikeres, gyümölcsöző és áldásos munkára.

Ez irányt és szellemet azoknak, a kik a kormányelnök programját elfogadták, meggyőződésük és őszinte odaadásuk egész erejével és buzgalomával támogatniok kell.

A miniszterelnök programbeszédében egész sorozatát jelölte meg ama föladatoknak, melyeknek elintézése az állami élet minden ágazatában a törvényhozásra vár. A közigazgatás rendezése, a közadók reformja, a védőtörvény megújítása, a kereskedelmi szerződések közeledő lejártával az autonóm vámtarifa megalkotása, mindmegannyi messze kiható föladat. De itt kopogtatnak, t. polgártársaim, a szociális kérdések is, melyeknek fölkarolását és gondozását korunk irányzata nem csak nálunk, de világszerte sürgeti. Nálunk e kérdés fokozott fontossággal bír, nálunk az utóbbi egy pár évtized alatt egész társadalmi osztályok elpusztultak, a melyek pedig mind államfentartó elemek voltak, a középbirtokos-osztály elpusztult. A kisiparos osztály nagy részben eltűnt, a nélkül, hogy megfelelő munkát adó gyáripár keletkezett volna. Gondoskodni kell róla, hogy a *hézag új gazdasági középosztály keletkezése által kitöl-*

tessék. Most ismét keletkezöben egy új baj, melyre jó lesz az orvosi kezét reá tenni! És ez az ugynevezett kisbirtokos osztálynak a helyzete, mely nemcsak azért, mert aggasztó eladósodásnak indult, de egyéb tekintetben is gondozást igényel.

Nagy dolgok ezek, t. választó polgárok, melyeknek úgy sokasága, mint fontossága sok fejtörést és még több munkát igényel. Ne is higgye senki, hogy ezeket gyorsan meg lehet valósítani és a teendő intézkedések a maguk gyümölcsét nyomban meg fogják teremni. Nem, tisztelt barátim! Ehhez buzgó fáradozás és kitartó türelem kell, melyet azután, ha tervszerű s erélyes kéz vezet, a siker nem is maradhat el.

A meg-megújuló tetszésnyilatkozatokkal fogadott beszéd után Wohl Samu dr. ügyvéd a volt kormánypart nevében fogadott hűséget Horánszky-nak és az új rendnek, mire Horánszky azt felelte, hogy örömmel fogadja mindazok támogatását, a kik vele egy alapon állanak. Feledjük a multat, ugyanond s gondoljunk csak a jövőre, a magyar nemzet jövődjének biztosítására egyesült erővel!

A szegedi kiállításról.

Szeptember hó 12-én éjszaka tizenkét ágyudörgés jelezte, hogy a szegedi kiállítás véget ért. Mozgalmas volt a lefolyt 12 nap, amilyeneket Szeged városa még nem ért meg. Bizonyára a város huzta a kiállításból a legnagyobb közvetlen anyagi hasznot, mert becslés szerint a kiállítás látogatói mintegy millió forintot hagytak Szegeden. Ez nagy pénz a mai világban. De hasznot lát a kiállításból az egész gazdaosztály. Sokat láttak, tanultak itt, aminek jó hasznát vehetik. Hasznát veszik annak is, hogy a közfigyelmet ezzel a kiállítással ismét a gazdák sorsa felé irányították.

Lent járt Szegeden a kormánynek ugyszólván minden tagja. Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác földmívelési, Hegedüs Sándor kereskedelmi, Plösz Sándor igazságügyi, Lukács László pénzügyi és Cseh Ervin horvát miniszterek, államtitkáraink, képviselők és főuraink kíséretében. Meglátták, mire képes a magyar gazda s mire van még szüksége, hogy boldogulni tudjon. De a kormány tagjai nem érték be a pusztá szemlélődéssel. Széll Kálmán felhasználta az alkalmat arra, hogy szöveget intézzen a magyar gazdákhöz. Kijelentette, hogy ő is elsősorban gazda, és erre büszke, mert a földhöz való ragaszkodás az, amire a hazaszeretet szent érzése épül. De kijelentette azt is, hogy a gazdának és iparosnak érdekeit egyaránt gondozni kell, hogy a haza boldoguljon. Tehát kezét kézbe, vállat vállhoz s együtt működve békés munkálkodással haladjunk a boldogulás felé, gazdák és iparosok!

Az agráriusoknak is szíve szerint beszélt a miniszterelnök. Nem akarják ők azt, hogy a gazdákat a többi osztályok rovására pártfogolja az állam,

csak védje meg azokat. Az agráriusok is a közös, békés munkálkodásra törekszenek, mert tudják, hogy virágzó ipar nélkül épp oly nehéz a gazdának boldogulni, a minthogy az ipar sem lendülhet fel, ha a mezőgazdaság beteg. S ennek a gondolatnak adtak kifejezést a kiállítás berekesztésével is. Ugyanis mikor a fényes tűzijátéknak vége volt, a rakéták elsziporkázása után egy tündöklő felirat csillogott a sötét éjbe, a mely e szavakat tartalmazta:

„Egyesült erővel“

Tehát gazdák és iparosok előre, egyesült erővel, s áldás kísérje iparkodástokat!

A kiállítási sorsjegyek huzása.

A nyereség sorszáma	A nyereség összege	A nyereség tárgya	A kihuzott sorsjegy	
			betűje	száma
1	50000	Hét hectoliteres mezőg. szeszgyárberendezés	P	30310
2	15000	Egy gőzeséplőgép garnitúra kazalozóval	A	8513
3	3000	Egy takarmánykamra-berendezés	U	26477
4	3000	1 1/2 lóerejű petroleum-motor	I	34432
5	1000	Szállítható hid-mérleg	D	22934
6	1000	Gazd. malomberend.	G	45887
7	600	Vetőgép soros	K	17287
8	600	Vetőgép „	D	33146
9	600	„	E	33772
10	600	„	F	4655
11	600	Marha-mérleg	C	33303
12	600	„	D	22261
13	600	Járgányos cséplőgép	G	16901
14	600	Takarmány-füllesztő	E	14470
15	600	Jukkerkocsi	G	991
16	600	Vetőgép	O	5903
17	400	Szőnyeg	N	49790
18	400	Vetőgép soros	R	38059
19	400	„	I	12275
20	400	Vetőgép „	G	4066
21	400	„	P	49124
22	400	Szörva vetőgép	S	2783
23	400	Rögtörő henger	R	44844
24	400	Borsajtó	M	46749
25	400	Járgányos cséplőgép	S	6350
26	400	Homokfutó kocsi	B	10815
27	200	Egy pár lószerszám	U	16303
28	200	Grubber	D	27837
29	200	Kettős tengeri morzsoló	T	17507
30	200	Gabona-rosta	S	11036
31	200	Lógereblye	R	6753
32	200	Konkolyozó	S	12188
33	200	Szeeskavágó	E	25393
34	200	Répaüző	V	23832
35	200	Gabona-rosta	I	14331
36	200	Ágygarnitúra himezve (2 darab)	B	23897
37	100	Aranyszövésű függöny	D	18455
38	100	Kézi jégkészítő gép	P	9344
39	100	1 darab Sack-eke	R	13065
40	100	1 „ „ „	N	27049
41	100	1 „ „ „	M	2471
42	100	1 „ „ „	C	21086
43	100	1 „ „ „	C	10196
44	100	1 „ „ „	C	2088
45	100	1 „ „ „	L	7575
46	100	1 „ „ „	F	34631
47	100	1 „ „ „	B	45314
48	100	1 „ „ „	S	2801
49	100	1 „ „ „	U	4120
50	100	Répaüző	S	10466
51	100	Konkolyozó rosta	E	29989
52	100	„	N	5095
53	100	Fogas borona	K	23363
54	100	„	R	2747
55	100	Több soros permetőzőgép	L	11502
56	100	Jégkészítő gép	B	38031

Szeptember hó 10. és 11-ik napjain tartották meg a kiállítási sorsjegyek húzását, nagy érdeklődés mellett. A szerencsekerékben ötvenezer szám volt elhelyezve, egy másik szerencsekerékben pedig az abc betűi. Két árvaleányka állott a szerencsekerékek mellett, egyik a betűt másik a számot húzta. A mint megtudtuk, az 50,000 koronás első főnyereményt egy debreczeni, a 15,000 koronás második nyere-
ményt fumei, a 3000 koronás harmadik nyereményt pedig zalai ember nyerte meg. A többi kis nyeremény gazdája még ismeretlen. Összesen 1006 nyeremé-
nytárgy van. A nyeremények a húzás napjától számi-
tott 4 héten belül veendőek fel, *tehát október 7-ig.* Elöl közöltük az 56 nagyobb nyereményre nézve a húzási lajstromot. Az ezutáni nyereménytárgyak 40 és 20 koronás értékűek. Tudakozásokra szívesen megmondjuk minden sorsjegytulajdonosnak, nyert-e a sorsjegye vagy sem.

KÜLFÖLD.

Dreyfust elítélték. A nagy hírre jutott Dreyfus kapitány fölött a napokban ítélt a rennesi törvényszék. Jól tudjuk, hogy mi volt a rennesi pör előzménye. Dreyfus kapitányt hazaárulás vádja miatt a francia hadbírószáműzetésre ítélte. Négy évet el is töltött már az Ördög szigetén, érdekében azonban Párisban olyan hatalmas mozgalmat indítottak, hogy végre is haza kellett hozni. Perét megújították s a rennesi törvényszék elé állították. Hiába követtek el azonban mindent érdekében pénzzel és furfanggal. Dreyfust a törvényszék is bűnösnek találta és *10 évi fogságra ítélte.* Ez az ítélet valóságos forradalmat idézett elő a Dreyfus-pártiak körében. Az mondják, égre kiáltó igazságtalanság történt. Ezt azonban csak mondják. Bizonyítani azt, hogy Dreyfus nem bűnös, nem tudták. Ellenben két bíróság bizonyítékot talált arra nézve, hogy bűnös. Az ítéletben tehát meg kell nyugodni. Az igazságért feleljen a legfelsőbb ítélőbíróság: az Egek ura előtt majd a bírák lelkiismerete. Szegény Dreyfus nevét különben is csak ürügyül használták fel egyes pártok arra, hogy támadást intézzenek Franciaország mai állami szervezete ellen és Németországgal háboruba keverjék. Ezen romboló szándéku párt világgá boesájtott siralmas hangjainak nem kell felülni. Nem történt bizony Franciaországban semmi más, mint hogy egy katonát, akit két bíróság bűnösnek talált, elítélték. Egyébként Dreyfus még most is megfellebbezheti az ítéletet.

MI UJSÁG?

Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus 1-én lejárt és akiknek postautalványt küldöttünk az előfizetés megújítására, felkérjük, hogy előfizetésüket haladéktalanul küldjék be, mert ellenkező esetben a lap szétküldésében fennakadás áll be.

Erzsébet ♀.

Akik láttátok őt valaha viruló szépségében, mint a béke őrangyalát bejönni a hazába; akik hallottátok, nemes szíve miképp dobant együtt a magyar nemzet szívével; akik néma megilletődéssel kísértétek a fekete ruhába öltözött, fájdalmas királyi anya lépteit az ő nagy kálvária-utján: óh, hullajtatok egy könyvet e szomorú évfordulón Erzsébetért. Szeptember 10-ikén volt az első évfordulója a genfi gyásznaphoz, s egy esztendeje, akkor szombati napon, az egész művelt világon végigjajdult a hír:

Erzsébet királynét meggýilkolták.

Budapesten és egész Magyarországon pedig elnémult a vidám zene, félbemaradt minden mulatság és az emberek ijedt arczezal siettek otthonukba, hogy megvigyék a szomorú ujságot: megölték a jó-ságos királynét. A színházakat bezárták, s nem volt üzleti kirakat, amelyben már másnap ott ne lett volna gyászfátyolok között a legszebb, legmagyarabb, legszerencsétlenebb magyar királyné arczképe. Az egész város egy nagy halottas-ház lett, amelyben leverten, csüggetegen tolongott az utcán a gyászruhás népsokaság: mert, óh, mi tudtuk, hogy kit gyászolunk. A szívünkben téptek ki valakit, aki hozzá volt nőve, s aki azóta a halálban máris legendás alakká váltan újra visszaköltözött hozzánk, hogy ne hagyjon el bennünket, amíg Isten, haza, király s a nő fogalma szent előttünk.

Erzsébet, Magyarország királynéja, Te élsz, s amikor e gyászos évfordulón rólad emlékezünk, együtt vagyunk Teveled a haza szeretetében.

Légy áldott mindörökké!

A szeptember 10-iki szomorú emlékű napon a hivatalos körök, valamint a főváros polgárai külsőképpen is kifejezést adtak gyászuknak. A miniszteri palotákra, középületekre és színházakra kitűzték a fekete lobogót.

A főváros összes katolikus templomaiban az istentisztelet alkalmával gyűjtést tartottak az Erzsébet királyné emlékére emelendő *Örökimádás-templom* javára. A gyűjtést Wenckheim Frigyesné grófné rendezte és a főváros előkelő hölgyei vettek részt benne. A gyásztiszteletek alkalmával folytatták a gyűjtést, mely az első napon tekintélyes összeget jövedelmezett a kegyeletes cselétra.

Erzsébet királyné halálának évfordulója alkal-
mából az *Erzsébet emlékgyűmölésfa ültető bizottság* gyász-
ülést tartott. Megnyitó beszédében az elnök kegye-
letes szavakban emlékezett meg arról a fájdalomról,
mely egy évvel ezelőtt gyászba borította az egész
magyar Nemzetet s végül imát mondott a királyért
és a hazáért. Ezután *Horváth Béla* lelkész számolt
be a bizottság tavalyi működéséről. Csöndes munka
ez, de kitartó és lelkesedéstől áthatott.

Célja, hogy a faültetést megkedveltesse a magyar néppel s hogy az ország összes dülő- és országutjait, kopár területeit, kivágott erdeit 10—20

év alatt gyümölcsfákkal ültesse be. E szép eszme megvalósítására a bizottság emlékiratot intézett ő Felségéhez és Darányi miniszterhez s az előterjesztés kivitelének módozatait illetékes helyen most tárgyalják.

A jelentés tudomásul vétele után felolvastak néhány beérkezett indítványt, melyek közül legéletrevalóbb az, hogy a temetésre szánt koszorúk helyett kiki ültessen valamelyik országúton egy gyümölcsfát s jelölje meg táblával, kiknek az emléket örökíti meg vele. Felannyiba kerül ez, mint a koszoru s míg ez néhány nap alatt elhervad, a gyümölcsfa évtizedeken át fennáll, árnyékot s izletes gyümölcsöt nyújtva az arra járó vándorutasoknak.

Október 6. Az október 6 ikának megünneplését előkészítő bizottság a főváros polgárait nagy értekezletre hívta a minap. Az értekezlet az ünnepély programját így állapítja meg: A bizottság ünnepi gyász-istentiszteletet rendez október 6-án valamelyik fővárosi kath. templomban, erre meghívja az országgyűlést, a kormányt, a fővárost, a 48—49-es honvédeket, Damjanich özvegyét s a vértanuk még élő családtagjait. A bizottság ezenkívül gyászünnepélyt rendez a Batthyányi-mauzoleumnál, képviselteti magát az aradi gyászünnepélyen, felkéri az összes hitfelekezetek lelkészeit, hogy gyász-istentiszteletet tartsanak felkéri a főváros tanácsát, hogy október 6-án szünetet engedjen az iskolákban, a háztulajdonosokat, hogy házaikat fekete zászlóval lássák el, a kereskedőket felszólítja üzletük bezárására, a gáztársulatot felkéri, hogy a gyászmenetkor a lámpákat égesse s a színházi igazgatókat, hogy október 6-án hazafias darabokat adassanak elő. *Gracza* György kifejti, mily magasztos lenne, ha az országban 4—5000 gyász-istentisztelet volna. Hiszen minden felekezetnek voltak vértanui, így például kevesen tudják, hogy a vértanuk között egy lengyel zsidó is volt. Hosszas vita után elhatározták, hogy október 6-án tartják meg a gyászistentiszteletet s aznap meglesz a kivonulás a vértanuk sírjához is.

Bakancs-szállítás a kisiparnak. A hazai kisipar legelterjedtebb ágának, a cipésziparnak tudvalevően a katonaság részére való szállítás a főeltetője s ez okból évről-évre nagy várakozással néznek az érdekelt körök a szállítás ügyének eldöntése elé. A közös hadsereg részére elenyészően csekély mennyiséget rendelnek magyar kisiparosoknál, míg ellenben a honvédség évről-évre nagybmmennyiségű lábbelit csináltat a kisipar útján. Mint értesülünk, a honvédelmi miniszterium elhatározta, hogy az 1900-ik évben összesen huszezer pár bakancsot és könnyű cipőt rendel a hazai kisiparosoknál s e mennyiség elosztására nézve javaslatokat kért a kereskedelmi és iparkamaráktól. A kamarák természetesen készséggel vállalkoznak e munka ellátására, azonban több kamara elhatározta, hogy felirat intéztessék a kormányhoz, melylyel a honvédség összes lábbeli szükséglete és a közös hadsereg ebbeli szükséglete Magyarországra eső részének szállítása kizárólag a kisipar számára reklamáltassék.

Bányaszerencsétlenség. A fejmegyei Csákváron — mint nekünk jelentik — borzalmas szerencsétlenség történt. Az agyagbányában fazekasok dolgoztak.

Csákványozás közben egy hatalmas földtömeg leomlott s eltemette Kondor Istvánt. Korpusz Mártonné, Heilmuth Mártont s Oszoli Ferenczet, Kondor és Korpuszné meghalt, a másik kettő életveszélyesen megsebesült. A két áldozatot nagy részvétellel temették el.

A rablógyilkos csendőr. Molnár János csendőr e hó 8-án hajnalban behatolt Hugh Ede lajta-szent-miklósi korcsmáros hálószobájába s azokat meg akarta gyilkolni, hogy kirabolhassa. A korcsmáros a viaskodásban 17, az asszony pedig három súlyos sebet kapott, a melyet a csendőr baltával és beretvával ejtett. Az elfogott Molnár büsbánó vallomást tett. Juresek csendőrfőhadnagy a minap 11 csendőrrel Hugh Jánoshoz és feleségéhez vezette, hogy azokkal szembesítse. Molnár a ház előtt könyekre fakadt és fölkiáltott:

— Nem tudom, miért követtem el a gyalázatos tettet!

Midőn az áldozatok elé vezették, Juresek felszólítására bocsánatot kért az áldozatoktól. Megkérdezettvén, miért követte el tettetét, ezt válaszolta:

— Egy alkalommal, mikor Hugh nekem 20 forintot kölcsönzött, sok pénzt láttam nála, a mi fölkellette bennem azt a szerencsétlen gondolatot, a melynek következményeit most siratom.

Hugh és neje kijelentették a gyilkosnak, hogy megbocsánatot neki, sőt a 20 frtot, a melylyel adós, azt is neki ajándékozzák. Molnár Jánost egy másik büntett elkövetésének gyanuja is terheli. Szeptember 6-án virradóra ugyanis betörték a tischau postahivatalba s onnan 804 frt 28 krt és egy pénzeslevelet elraboltak. Több tanu van rá, kik megelőző este Molnár Jánost a posta előtt föl és alájárni látták. A vizsgálatot a gyilkos csendőr ellen most a bécsi postaigazgatóság megkeresése alapján ebben az irányban is kiterjesztik.

A királyné gyilkosa. Luccheni még most is abban a zárkában van, melybe mult évi november 21-én 12 órakor éjjel miután a semmitőszék felfolyamodását elutasította, zárták. Luccheni ellen tehát a legszigorúbban alkalmazzák a törvényt, mert rendszeren 6 hónapnál nem szabad tovább tartani a magánzárkába való elzáratásnak. Luccheni ismételtlen kérdezte a fogházigazgatót, hogy nem fogják-e munkára a közös dolgozó műhelybe vezetni, mire mindig azt felelték neki, hogy egyelőre egy évig, azaz 1899. évi november 20-ikáig kell magánzárkában maradnia. Csak egészségi szempontból engedik meg neki, hogy élelőtt és délután egy-egy félórát tölthet a levegőn, de ezt azt időt is csak egy szűk, magas fallal körülfalozott helyen töltheti. Lucchenit annyira elzárták a külvilágtól, hogy még a közös isteni tiszteleten és közös oktatásban se vehet részt. Senki mással nem beszélhet, mint csak a fogházigazgatóval. Zárkájában nellyen reggel dolgozik. Munkáját azonban kedv nélkül és hanyagul végzi. Jelenleg dobozokat készít nemezpapírosból. Zárkájában, melyet nem tart tisztán, egy pár olasz könyv és régi évfolyamu ujságok vannak. Rendes élelme leves, kenyér és főzelékből áll, de némelykor kap egy kevés cukrot és 2 deczi

bort is. Gyakran kérdi, hogy beszélnek-e még róla a világban. Természetesen erre a kérdésre nem válaszolnak neki. Látogatók nem jöhetnek hozzá. Leveleket is eddig csak hatot kapott, köztük egy chiffrébetűset, melyet azonban nem adtak át neki és melynek tartalmát nem tudták kibetűzni. Luccheni egy levélre sem válaszolt, egyáltalán nem ír, csak egy palatáblára csinál néha jegyzeteket, melyeket ismét letöröl. Magaviselete általában jó. A bünbánás legesekélyebb jelét se mutatja.

A gyilkos kut. Az abauj-tornamegyei *Kiskér* községben végzetes szerencsétlenség érte a falu legelső gazdáját, *Vince* Sándort. A gazda kis leánya a kutba ejtette a cipőjét és sirva szalad apjához, a kinek elpanaszolta a baját. A kutban nem volt víz, de a talaja mocsaras. *Vince* kis fia azonnal ajánkozott, hogy lemegy a kutba. Apja kötélen eresztette le, de a fiu alig ért le, rosszul lett, a mire aztán fölhúzták a levegőre. *Vince* erre gunyolta a fiát, hogy nincsen bátorsága. Ő maga ereszkedett a kutba s már keresni kezdte a cipőt. A mérges gázoktól azonban elvesztette eszméletét s belezuhant a mocsaras üregbe. Ott kinlódott órák hosszáig. Megjelent mentésére az egész falu népe, de senkisért mert a kutba ereszkedni. Végre szivattyút hoztak elő, eltávolították a kutból a gyilkos levegőt, de a mikor készen lettek ezzel a munkával, a szegény ember már kiszervenvedett.

Gyujtogatás vallási örjögésből. *Nyíregyházi* tudósítók írja, hogy *Klár* Leó nagybirtokos tanyáján e hó 6-tól 10-ikéig nyolcz rendbeli gyujtogatási eset fordult elő. Az összes tanyai épületek, az ispáni lak kivételével, továbbá a nagymennyiségű termény, takarmányműek és ingóságok teljesen leégtek. A nagyszámu eselédsgnek a szabadban kint volt butorneműi is elégték. A gyujtogatót *Ujj* Jánosné szül. *Ferencz* Anna 28 éves tanyabeli dohányosné személyében sikerült elfogni, a ki azon a tanyán már 9 év óta szolgál, a gyujtogatást beismerte és részletesen előadta, hogy a nyolcz rendbeli gyujtogatást, mely a tanyát csaknem teljesen megsemmisítette, mindenkor nappal követte el. A gyujtogatás okára nézve előadta, hogy ő az idej urnalpi istentiszteleten *Kemecsen* a templom előtt rosszul lett és epileptikus roham következtében önkivületi állapotba esett s ekkor megjelenve előtte a boldogságos szüz *Mária*, megparancsolta, hogy a *Klár* Leó tanyáját teljesen perzselje el, akkor meg fog szabadulni az ő szivfájdalmaitól. Ő tehát gyujtoit, minthogy a szentkönyvek is azt rendelik, hogy a mit szüz *Mária* parancsol, azt végre kell hajtani, előadta továbbá, hogy ha el nem fogják, akkor a még megmaradt három épületet is meggyujtotta volna.

A tréfa vége. *Győrben* a töltött fegyverrel való éretlen tréfálkozás ismét áldozatot követelt. *Danka* István czipészsegéd ugyanis tréfából pisztolyt fogott a vele dolgozó 16 esztendősz Gunyhó Istvánra. A tréfának nagy szomorúság lett a vége, mert a pisztoly elsült s Gunyhót mellbe találta. A szerencsétlen fiu rövid kinlódás után meghalt. Dankát a rendőrség letartóztatta.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az okszerű növénytermelés alapelvei.

Mint ismeretes, a növény életének gyökere a földhöz van kötve, ebben fejleszti ki első életszervét: gyöngye csiráját, s ebben terjeszti szét gyökereit, hogy azok segítségével tápanyagainak legnagyobb részét felvéve, testét felépíthesse. Első sorban is arra kell tehát törekednünk, hogy a növények életének e tárházát oly állapotba hozzuk, a melyben az életműködés zavartalanul folyhat. Iparkodni kell megfelelő művelések által a talaj fizikai strukturáját javítani, kémiai tulajdonságait kedvezőbbé tenni, s növényi tápanyagok bekebelezése által termőképességét fenntartani és előmozdítani.

Hogy miben álljon a megfelelő művelés az a növények sokfélesége szerint változó; általánosságban azonban a következő szabályok lehetnek irányadók: ugy az őszi, mint a tavaszi veteményeknél fődolog a tarló korai feltörése, mert ha ezt elmulasztjuk, az elővetemények letakarulása után jó állapotban levő talaj összetömődik, megkeményedik, meleg időjárás alkalmával kiszárad és a későbbi szántás rosszul és nehezen végezhető; de szükséges a tarló feltörése azért is, mert a gyomok irtásának ez a leg-tökéletesebb s legezélravezetőbb módja.

A tarlótörés után őszi veteményeknél a második mély vagy keverő szántás következik, melyet vetés előtt a középmély vetőszántás követ.

Tavaszi veteményeknél pedig soha sem szabad elmulasztani az őszi szántást, akár mily klimatikus és talajviszonyok között gazdálkodjunk; s a mennyire a talaj állapota megengedi, e szántás lehetőleg mélyen történjen, mert az őszi nedvesség konzerválására nincs alkalmasabb eszközünk az őszi mély szántásnál, s azonkívül ha korai tavaszi vetemény termelését ezélozzuk, ennek korai elvetését csakis az ősszel megszántott talajban eszközölhetjük, mert ez esetben a tavaszi szántás felesleges lesz, a mennyiben egy boronálás vagy egy extirpálás teljesen jó állapotba hozza talajunkat.

A földnek ilyenén megmunkálása még nem biztosítja azonban a növénytermelés sikerét. Egyedül a jó talajműveléssel még nem tettünk eleget a növények kivánalmainak. Szükséges, hogy tápanyagokról is gondoskodjunk, a melyet részint természetes, részint mesterséges trágya ad. Nem következik azonban ebből az, hogy a mesterséges trágya a természetesnél jóval csekélyebb értékkel bírna; sőt ellenkezőleg, sok esetben helyesen és észszerűen csakis a mesterséges trágyában adunk meg. A természetes trágya teljes visszapótlást nyújt, ellenben a mesterséges trágyákat alkalmazhatjuk, ha a talaj táp-

anyagegyensúlyát helyre akarjuk állítani. Ezen állítást mi sem igazolja jobban, mint azon körülmény, hogy a mesterséges trágyafélék elterjedése fokozatosan emelkedik, s hogy az azok használata iránti ellenszenv mindinkább szűkebb térre szorul.

A tápanyagvisszapótlást — akárminő trágyáról is legyen szó — mindig úgy kell eszközölni, hogy talajunk állandóan jó erőben legyen, minden növény teljes mértékben megtalálja azt, a mit fejlődéséhez megkíván.

Ha ily módon a talajművelést és tápanyagvisszapótlást helyesen oldottuk meg, mi sem áll utjában annak, hogy a növény életműködését zavartalanul folytathassa.

Ezek után még csak arról kell gondoskodni, hogy jó, kifogástalan, egészséges és tiszta vetőmagot használjunk fel; azokat a vetésforgóban megfelelően helyezzük el, s azok ápolásáról, műveléséről kellően gondoskodjunk.

Ürmösbor készítése.

Ürmösbor többféle ismeretes, de leginkább közkedveltségnek örvend a ráczürmös és a főtt ürmös. Ezeknek legjobb készítési módja a következő:

A ráczürmös. Szüret alkalmával a legszebb, legegészségesebb fekete szőlő-fürtöket külön szedjük, vigyázva, hogy azok össze ne zuzódjanak, meg ne sérüljenek. Azután egyenként megvizsgálva fürtöket, azok közül minden romlott, megsérült, vagy éretlen szemet gondosan eltávolítunk, egyszersmind levágjuk a kocsány felesleges részét is, nehogy az a bornak majdan fagyar ízt kölesönözzön.

Az így rendbe hozott fürtöket aztán, valamely száraz és enyhe helyiségben, pl. padláson, gyékényre vagy ponyvára egymás mellé kirakjuk s vagy 10—12 napig ott szikkadni engedjük, hogy a fölösleges vízrészek elpárologjanak s a szőlő mentől édesebbé legyen.

Ezután előveszünk egy tetszés szerinti nagyságu hordót, a mely azonban ne legyen egészen új, mindazonáltal teljesen tiszta és szedjük ki az egyik fenekét, hogy a belsejéhez kényelmesen hozzáférhesünk. A félfenekére állított hordóba most már rakjunk bele szépen egy réteget a megfonnyadt szőlő-fürtökből, erre a rétegre pedig hintsünk szárított fehér ürmöt és egy kevés édes mustárt. Erre ismét szőlőréteg következik és így tovább, míg a hordó meg nem telik.

Ekkor a hordót befenekeljük, a rendes helyére állítjuk és ott ó-borral megtöltjük s beakonázzuk.

Hogy mennyi ürmöt és édes mustárt használjunk, az az izléstől függ, legszokottabb azonban az ürmőből egy hektoliternyi hordó ürtartalomra 1 kilót, — az édes mustárból pedig $\frac{1}{2}$ litert venni.

Az elmondott módon megtöltött hordó tartalma lassanként erjedésnek, forrásnak indul, miközben a

bor a szőlőből a cukrot kioldja, de szeszszé nem változtatja s így a bor édes lesz.

Néhány hét múlva aztán elkészül s élvezhető lesz a ráczürmös, melyről, ha lefogy a bor, újból fel lehet tölteni ó-borral.

Megjegyzendő, hogy mivel a ráczürmösnel legkedveltebb szín az u. n. siller, vagyis világos-piros szín, ha fejtér ó-bort akarunk a feltöltésre használni, akkor fekete szőlőt rakjunk a mondott módon a hordóba, ha pedig vörös ó-bort alkalmazunk, akkor fehér szőlőt vegyünk hozzá.

Ürmöst főzés által is szokták készíteni. E célból a mustot tiszta ruhán átszűrjük, aztán üstbe öntjük, hol lassu tűzön, folytonos kavarással mellett főzzük, miközben a képződött habot szűrőkanál segítségével szorgalmasan eltávolítjuk.

A főzést addig kell folytatni, míg a habzás megszűnik, mert ekkor a must cukorjának nagyobb része már erjedésre nem lesz képes és a bor édesen marad.

Az így megfőzött mustot kis hordókba öntjük s bele egy kevés, szőlővenyigéből égetet hamut szórunk, mely a derülését nagyon előmozdítja.

Ha azt akarjuk, hogy a főtt ürmösnek csipőssége is legyen, a leirt módon kifőzött musthoz még félannyi nyers, de tisztára megszürt mustot is keverjünk.

Az őszi vetés téli tönkremenetelének legfőbb és leggyakoribb oka a talaj felső rétegének túlságos nedvessége. A víz vagy vízzel telített talajnak fagyás és felengedés általi összehuzódása és kiterjedése sokkal nagyobb mérvű, mint a nem túlnedves talajé, a vetés tönkremenetelét pedig éppen az okozza, hogy ezen összehuzódások és kiterjedések következtében a növények gyenge gyökerei elszakadoznak és maguk a növények elemeltnek. Egy pár óra alatt könnyen lehet néhány yilt árkoeskát vonni a földön a felesleges nedvesség elvezetésére és ezen pár órai munkával sok kárnak lehet elejét a gazda.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavató kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavagók Morzsolók

Louis Deschamps

KÖZÖS EBÉD.

Érdék
Vetőgépnek

MULATTATÓ.

Csendes óra.

— Góbéság. —

Irta: Péterfi Tamás.

Mikor Csehédi József bátyám hat héttel az esküvő után lejött Rugonfalvára meglátogatni az új párt: az új asszony olyan magas ágyat vetett az apósának, hogy az öreg József bátyám gerendát ért az orrával.

S nem csúfság volt ez a menyétől, hanem a jó-módnak bemutatása. Hadd lássa az öreg, hogy nem semmire boesájtotta ki a fiát a hetedik faluig! S hogy nemesak a derékaljból vagyon bőven, (a József bátyám ágyában kilenez volt egymáson) hanem dusskálnak mindenben.

Tizenöt hold föld a Nagy-Küküllő mentén, szép benvaló kőházzal, melyen eserépfedél piroslik, s csak tekintetes Jeddy ur állhat ki olyan tornácra, mint Csehédi Mózsai az ifju gazda. Két egészvágás szekér, tele istálló! A lábas kukoriczakasnak még csak feléje se néztek! az a néhány szem hiányzik belőle, mit a esőkák kiloptak a lécezés közül.

— Bizony, bizony jó móddal vagytok! — dicsérgette a vén góbé a fiatal menyét.

— Nem halunk étlen édes apám uram.

— Hát én gondoltam, de bezzeg nem ennyit! Szépen van! Hát egymás között?

— Hej, haj! . . . — sóhajtott az új asszony.

— No, no! Csak nincs valami baj? — aggódott az öreg Csehédi Józsi.

— Hej, haj! . . . — sóhajtott ismét az új asszony, s a kontyán jót lökött a jobb kezével.

— No, de édes leányom! no, de édes menyem, ha én segíthetnék, hát, nó, — segitenék!

— Több kell ide annál apám uram! — tört ki a menyecske.

— No, no! hiszen mindenetek van! . . .

— Minden! — folytatá panaszosan az új asszony, — minden, csupán, egy csendes órám nincsen Mózsival! . . .

— Hadd el édes gyermekem, az is lesz! eljön az idejére.

De nem hagyta olyan könnyen a menyecske reá Csehédi József bátyámra, hanem sirni kezdett. Az öreg hallgatta, hallgatta, de jámbor fejével hamar beleunt, s ott hagyta az új asszonyt.

— Légy nyugodt leányom! szerzek én nektek csendes órát! . . .

*

Látogatása után a harmadik napon árverés volt Kadácson az öreg pap házánál. Sok minden régiség került elé a dobszónál, miket negyven évek alatt gyűjtött össze az Urnak öreg szolgája.

Csehédi József bátyám is lerándult a szomszédos

Kadácsra, nem venni, hanem szétteltekinteni az ócska papi kurián, hol annyi szép időt élt a néhai ősz tiszteletes.

Amint ott álldogálna, — szemébe ötlük egy régiség, egy öreg óra, mely muzsikált még a jó időkben . . .

Fehér alabástrom oszlopoeskákra vala állítva, s a fekete alsó fiókja is szépen aranypántokkal körözve. Több mint tiz éve nem járt. Pihent csendesen . . .

Csehédi József bátyának valami bogár ütött a fejébe, s elhatározta, hogy megveszi ő azt a csendes órát . . .

Nem is akadt más vevője az ócskaságnak. József bátyámra hagyták az első szónál. A jó kadácsiak pedig bámulták Csehédi Józsit, hogy minek veszi ő azt a régi órát, melyet soha még a köröszturi órás sem tudott megindítani?!

De megvette, s olyan gondosan csomagolta be mikor hazafelé indult, mintha hazáig is jártatni akarná, pedig jól tudta, hogy tiz esztendő óta nem mozdult meg sem előre, sem hátra . . .

*

A következő napon aztán újra lerándult Rugonfalvára a fiatalokhoz. Két fekete csikóját fogta be az öreg kabalák (lovak) helyett. A kadácsi árverésről hozott ócska órát pedig fölhelyezte a saroglyába, s úgy indult el a lépesős szekérral.

Tizenkettőre járt az idő, mikor megérkezett Rugonfalvára, hol eléje szaladt a kapuig a menyé.

— Hozta Isten édes apám uram! — kezdé kedveskedve, — milyen jókor jött! Hagyja a csikókat, majd kifogják. Jöjjön be! Éppen jókor jött.

— Hiszen én úgy tudám, hogy közéték mindig jókor jövök? . . . — aztán magában mormogva tette utána a vén góbé, hogy talán megérezteték jóelőre a csendes óra érkezését, mint a tyukok a görényszagot? . . .

— De soha ilyen jó időben! — folytattá a menyé, — bevégeztük a cséplést. Bőven eresztett a buza. Nehogy belebotorkázzék a kölépesőbe! . . .

— Nem, nem! De megállj csak. Vissza kell mennem a szekerelemhez. Rajta feledtem valamit! . . .

— Valamit? . . .

— Amire a legnagyobb szükségetek van! — tevén utána nyomatékosan az öreg.

— Vajjon mi lehet? . . . Nincs nekünk most szükségünk semmire! . . . éppen semmire! . . .

Mig a fiatal asszonyka gondolkozott, addig Csehédi József bátyám sokat jelentő mosolygással emelte be a gondosan csomagolt órát. Éppen a parádés szobának a közepében helyezte föl az asztalra, s mire kigöngyölte — beérkezett a fia is.

— Édes gyermekeim! — kezdé fontos képpel és ünnepélyes hangon, — panasztátok, hogy bár mindeneknek bőviben, még sines egy csendes órátok! Tehát én hoztam nektek egyet, azzal a kikötéssel, hogy megbecsüljétek, s csak akkor legyen zaj, háborúság közöttetek, mikor ez a csendes óra megzavarná a csendes . . . d . . . des . . . s . . . s . . . ss . . .

A FÉRFI-KOFA.

Az öreg megakadt a beszédben, mert esoda történt! A csöndes óra vidámon kezdett muzsikálni az asztalon, a mi teljesen megzavarta beszédjében Csehédi József bátyámat.

— Minden jó lélek dicsérje az Urat! . . . — mormogta az öreg.

— Mi baja van édes apám? — fordultak felé mindketten egyszerre.

— Semmi! . . . Éppen semmi édes gyermekeim. De ez az óra tiz álló esztendeig nem mozdult meg . . .

— S most pompásan megy, vigan muzsikál: éppen nekünk való! — biztatta a fia.

— Ilyen vigan élünk mi is! — bizonyítá az új asszonyka.

— Ugy-e?! . . . bámult rájuk az öreg.

— Ugy bizony! mert a mióta Boriczáné szomszédasszony összeveszett a menyével, s kikiabálták, hogy hazugság volt az én Mózsimról minden, mert nem is szerette az ő leányát soha! — hát azóta nagyon már nekünk is csöndes óránk! . . .

— Hát, — hát akkor éppen azért indult meg ez a csöndes óra! — kezdé helyre hozni zavartságát az öreg góbé, — mert finom óra, tudós óra! ez híres óra édes gyermekeim. A néhai tiszteletes uré volt Kadácson! . . .

Az ifjak mosolyogtak az öreg erőlködésén. A székér rázkódásától megindult óra pedig járt egy pár napig, aztán megállott. De azért a fiatal pár vígsága, öröme, egyetértése nem szakadt meg többé, miként az ócska óra járása.

Igy sült volt fel Csehédi József bátyám az ő csöndes órájával.

A kiállítási magyar.

Szegedi tudósítónk írja az ottani kiállítási ténnetekből ezt a jóízű históriát:

Begyűtt a jóképű vásárhelyi ember a szögedi kiállításra, mert hallotta a híret, hogy a csárdában jókat lehet mulatni szép asszony főzte és vigan muzsikaszó mellett. A látványosságokkal nem igen törődött, hanem leült közel a söntéshez és odaszólt a koresmároshoz:

— Bort mérjön egy messzölylyel.

Vigan huzta a cigány, a magyar pedig vidáman verte össze a bokáját, nagyokat kurjongatva.

— Ej, hej, ha megnyerném azt a tanyát!

Közbe szilajon lobogtatta kezében a nyakába sózott sorsjegyet.

Egyik pohár ital a másik után esuzott le a sikos garaton, mikor a vásárhelyi ember megint odaszólt a koresmárosnak, kínálgatva neki az üres üveget:

— Mérjön bele még egygyel!

Mielőtt azonban hozzáfogott volna a másodikhoz, odahitta a spenceres pincért s felszólította amint következik:

— Tud-e öcsém irni? Látom az orra högyirő,

hogy téntanyaló vót, még bele nem vedlott a spencérbe.

Persze, hogy tudott a fiu, a kinek a magyar tollába eresztötte a szót:

— Tót-Kappan Pétör vásárhelyi ember szálláson van Szögedében az Liszt-utczában, abba a házba, ahun harmadéve az Tandari kubikus főkötötte magát az mestörgerendára.

Ezt a czédulát zsebrevágta a magyar, az irásért pedig föltisztölte egy pohár itallal a fiut.

— Mán most röndben vagyunk — mondta s fölgorva, vigan rakta a cigány előtt a tánczot, két lábát görbölve belé.

Éjféltre járt már az idő, mikor kibillent a magyar a csárdából s vigan czifrázta a lépéseit a ligeten köröszkül, a hol minden fa beléje botlott.

Valahogy átjutott a hidon, de már a városban eltévedt a házsorok között. Miután pedig az ágya nem jött elébe, a Széchenyi-park egyik virágágyát nevezte ki nyugvóhelyül. Ott találták a rendörök Morfeusz karjaiban, a mint egy cséplőgépnék is becsületére való hortyogással rémitgette a későn hazatérőket.

— Hogy mer kend a virágok közé feküdni? — rivalt rá a rendör s tapintatosan oldalba tisztölte a csizmája orrával.

— Nono! — méltatlankodott a magyar.

— Hová való kend?

— Onnét, arra, ahunna idelátszik a torom.

— Sok felül látszik. Melyik torom?

— A vásárhelyi.

— Az hiszi kend, itt is ugy van, mint otthon? Azt gondol, hogy most is Vásárhelin van?

— Nem én, a földön vagyok.

— Hát keljék föl. Egy-kettő. Beviszszük!

Fölzehelődött nehezen a magyar, a két rendör pedig karon fogta.

— Hová visznek?

— Haza.

— Hát tudik az átreczomat?

— Majd megmondi hónap a kapitány urnak.

— De mögmondi hamarabb az irás, a ki az zsebömbe van — szólt és előhámozta az átreczós czédulát.

Erről aztán megtudták, hogy nem gonosz szándék, hanem az ital vezérelte a virágok közé a vásárhelyi magyart, a kit a rönderek hazaigazitottak a Liszt-utczába, abba a házba, a hol a Tandari kubikus fölakasztotta magát.

Képeinkhez.

Közös ebéd. Miska meg Hektor régi jó pajtások. Már tudniillik Miska alatt azt a pajkos és borzas fiatal gavallért kell érteni, aki jóízű falatozásra készen kanalát épp a tálba mártja, míg Hektor ur az állatvilághoz tartozik, foglalkozására nézve vizsgáló kegyelme, hirhedt pandurja a nyulak betyárvilá-

gának, aki emellett a baromfiak ellen is szívesen folytat hadjáratot a saját szakálára. A kópé szeret fogadni a csibékkal meg a kis kaesákkal, hogy ki eszi meg a másikat? — S rendszeren ő szokott nyerni. Szívesen kóborol, előszeretettel viseltetik a gyenge tengeri meg a lágyhusu gyümölcs iránt. Ugyanezek az uri passziói meg vannak Miskának is, ennél fogva jó puszi, pajtások, együtt rendezik kirándulásaikat, gonosztetteiket mutyiban hajtják végre, falatjaikat egymással megosztják. Ezt a jó pajtáságot ábrázolja mai képünk. Pista gyerek látja, hogy az innycenz Hektornak is gusztusa jött a levesre. Hamisan mosolyog rajta, hogy az öreg czimbora hitelkedik, nyalogatja a szájpaddlását, megtréfálja egy kicsit, de a végén mégis csak megosztóznak a falaton.

A férfi kofa. Ilyen is van ám. Az őszi szelek hozzák magukkal: a gyümölcsérés, gesztenyesütés ideje. Ilyenkor a mi kofánk állást foglal valamelyik utcza sarkán, kifeszíti irgalmatlan nagy esernyőjét s kész a sátor, Árul sok mindent. Gyümöleslét, czukrot, szaladó egeret, tréfás verseket. Egyik-másik énekel is hozzá, vagy madárhargon fütyül, hogy észrevétesse magát. Bizony sovány kereset ez, mert nehezen hullanak a garasok s ezekből is kevés marad a kofa zsebébe. Ez azonban nem gátolja abban, hogy azt a keveset estende beigya valamelyik pálinkamérésben, nehogy még azt is elrabolják tőle. Lévén az a jelszava a férfi kofának is, hogy az a mienk, amit megiszunk.

Apróságok.

A brunóczi csoda. Említettük, hogy a brunóczi kastély kertészlakásában megfoghatatlan dolog történt a minap: a butordarabok ide-oda röpködtek a szobában, mintha a szellemek keze játszott volna velük. A csodának hírére a hatóság is megmozdult, mert valami szélhámoságot sejtett benne, Langhammer vágújhelyi főszolgabíró, Reva Pál körjegyzővel, mint egy könyvatos írja, megjelent minap reggel a kastélyban s egészen estig hallgatta ki a tanukat; a többi közt Witwár József uradalmi intézőt és okleveles mérnököt, Csibik Vendel uradalmi kertészt, Ágh Sándor államvasuti fővigyázót, Weiner Salamon bérlőt, Töttösyné-Szittyay Ilona postamesternt, Friml Ludmilla társalkodónőt és még másokat. Valamennyien látták, hogy a kertészlakás butordarabjai tánczólnak, röpködtek, de mindegyik más-képpen mondta el a dolgot. A főszolgabíró éppen erre való tekintettel kimondta, hogy hatóságilag elfogadható bizonyítékok nincsenek a mellett, hogy valami természetfölötti dolog történt volna. Egyház részről szintén volt vizsgálat és Sándorfi Ede popradini segédlelkész meg is mutatta a főszolgabírónak az erről szóló jegyzőkönyvet. Vaszary Kolos herczeg-

primás, hír szerint, részletes jelentést kért a titokzatos esetről. A hatósági vizsgálat napján megfordult a kastélyban Graevenitz gróf altábornagy, lovassági tábornok is, a ki azt mondta a könyvatos tudósítójának, hogy ha a hatóság beszüntetné a vizsgálatot, maga tesz jelentést a miniszternek.

Végzetes halászat. *Lugoson* e napokban rémes szerencsétlenség történt. Egy Czárán János nevű 17 esztendő oláh fiu a Temesen halászáván, arra a gondolatra jött, hogy a rablóhalászok módjára ő is dinamittal próbál nagyobb zsákmányt keríteni. Kerített is valahonnan egy jókora töltényt, de olyan szerencsétlenül kezelte a veszedelmes robbantószert, hogy már a kezében elsült s egész arcát szétroncsolta, szeméit kiütötte s mindkét karját eltépte. Ott halt szörnyet a folyó partján. A töltény valami dinamitlopásból eredhetett.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, szeptember hó 16-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 8.25 frttól 8.85 frtig, *pestvidéki* 8.15 frttól 8.75 frtig *fehértmegyei* 8.25 frttól 8.85 frtig, *bácskai* 8.40 frttól 8.70 frtig *bánsági* 8.20 frttól 8.80 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.45 frttól 6.65 frtig.

Arpa: takarmánynak 60—62 kg. 5.80 forinttól 5.90 frtig *égetni való* 62—64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.60 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 6.00 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.60 frttól 4.85 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.20	13.60	13.00	12.20	12.00	11.60	11.00	9.40	6.00

Buzakorpa, finom 4.20, **durva** 4.10 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *mák* 25—30 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, *apró* 6—7.00 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 7—9 frt, *borsó* héjas 4.00—5.00 forint, *köles* 4.15—4.45 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.30—11.80 frt. *Lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 1.90—3.00 frt, *muhar* 2.10—2.60 forint, *zsupszalma* 1.30—1.80 frt, *alomszalma* 1.10—1.40 frt.

Luhvásár: *hizalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Marhavasár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 350—380 frtig; *középmínőségű* 300—340 frtig; *gyenge minőségű* 260—270 frtig; *hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élősúlyban 31—34 frtig, *hizott magyar és tarka ökör középmínőségű* 27—30 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 20—32 forintig, *tarka* 20—32 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 28—38 krt. *Vágott borju* 1 kgr. bussúlyért fizetnek 54—58 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 56—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

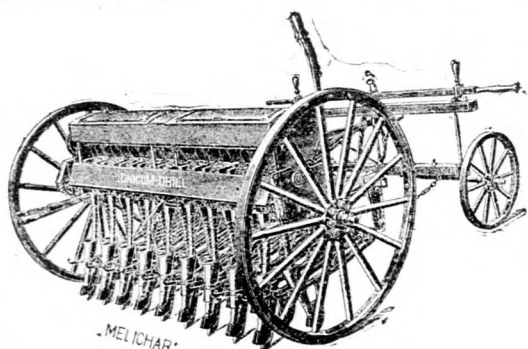
Baromfivásár. Tyuk páronként 1.20—1.30, *csirke* 0.55—0.70 kappan 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 30.50—31.50 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *tea-tojás* 100 drb 2.00—2.50.

Tejtermékek. Teavaj 0—1.00 frt, *főzővaj* 60-70 kr., *turó* 6—12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 3.00—4.00, *Petrezselyem* 100 kötés 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—6.00, *zeller* 100 drb 0.40—0.50, *karalábé* 0.40—0.60, *vöröshagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 3.30—5.50, *foghagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 9.00—15.—, *vörösrépa* 100 drb 0.60—0.65, *fehérrépa*, *fejéskaposzta* 3.50—6.00, *kelkáposzta* 100 darab 0.50—1.00, *vörös kaposzta* 5.00—6.00, *fejessaláta* 0.70—1.00, *kötött saláta* 0.40—0.80, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.60—2.20, *sárga* 2.60—3.00.

Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

AZ

„Unicum-Drill“

egyetemes **so bavatógép** sokoldalú használhatóságánál, ezélszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a legjobb hírnévnek és

a legnagyobb kelendőségnek

örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabad. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Megrobálás vagy más gyártmányokkal való összehasonlítás végett gyártmányomat a t. gazdalközönség rendelkezésére bocsátom.

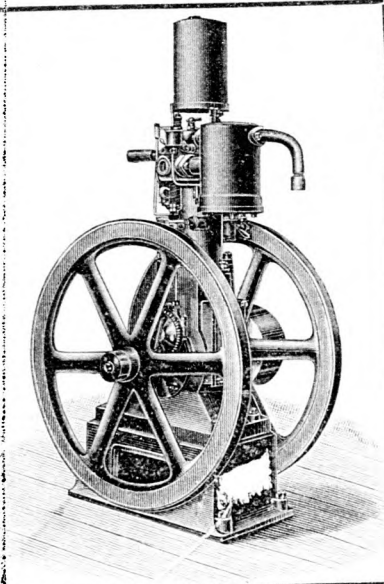
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzin motoraink,

lsz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,

egyszerű, tartós

szerkezetű,

gépészre nincs

szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

56.034.90. sz.

Lóárverési hirdetmény.

A magy. kir. állami lötenyészintézetekből kisorolt anyakancsák, számfelletti fiatal kancsák, kisorolt ménék és heréltek árverése

folyó évi október hó 4-én

és folytatólag a következő napokon Budapesten a Tattersall Kerepesi-uti helyiségeiben fog megtartatni, 3-án délelőtt 10 órakor bemutatás végett elővezettetnek.

A „Budapesti Tattersall“ részvénytársaság ugyancsak október havában 1., 2. és 3-án luxussló-vásárt s 11., 12. és 13-án ménlővásárt rendez.

A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzék, a postabélyeg beküldése mellett a „Tattersall“ igazgatóságától kapható.

Budapesten, 1899. évi augusztus hóban.

Földmívelésügyi magy. kir. miniszter.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla es. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetéleni Armin ügyvéd, Tahy István es. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által is aján-
lott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyit kölcsönt
szavatolt meg.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltek.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav-
tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor,
különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az
összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és
lucerna, szőlő, komló és kertü veteményekre, kiváltképen
a rétekre. — **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb**
foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára,
felülmulja az **összes superfoszfátokat**. — A citrátban
oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk,
netaláni hiányt megtérítünk. Árjajánlatokkal, szakmunkákkal
és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási irodájának vezérképviselősege

a magyar korona orsz. területén

Kalmár Vilmos,

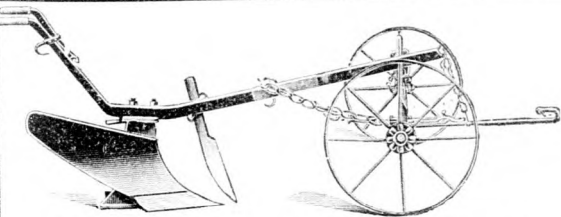
BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 31. sz.

Martellin a legfinomabb dohánynevelő trágya
kiz. eladása. Kainit.

Kitűnő minőségű stájerországi tégelyacél, kaszák és szecskavágók-kések gyári áron.

Megpróbálás vagy más gyártmányval való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdaközönség rendelkezésére bocsátom.

Epejes,
1898. október
1—3. legelső
díj állami
aranyérem.

Bächer Rudolf

Egy- és többvasu egyetemes aczélekéim és talajmivelő eszközeim

olcsó ár, **elsőrendű minőség** és czélszerű szerkezetüknel fogva ország-
szerte legjobb hírnévnek és kelendőségnek örvendenek.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgálók.

es. és kir. kizárólagos ekegyára
Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 68. szám.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

Egyedüli specialis ekegyártással foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

1898. évi forgalom: 26,239 métermázsá.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukciókra,

melyek idei **második** sorozata (a báránygyapju-aukció)

szeptember hó 20. és esetleg 21-én tartatik meg. Az aukciókra felküldött és

„Gyapjuárverési vállalat Budapesten, Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál

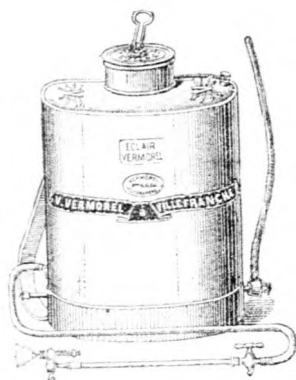
Heller M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13.

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 ezelőtti PFANHAUSER A. G.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

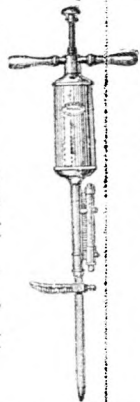
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel villesfranche-i

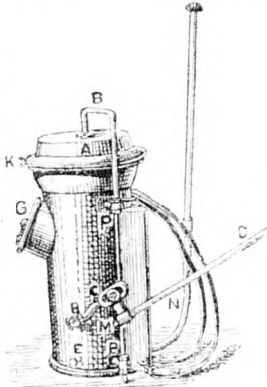
világhírű cég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk Magyarországra.

AUSSIGI

Ia **RÉZGÁLICZ**

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. Á. V. körülbelül **40%** díjkedvezményvel szállítják.

Szuperfoszfát,
chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon
 és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

Ia **r é z g á l i c z 98-99%**

jegecsekben és őrölve, valamint egyéb permetező anyagokat legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, VÁZI-KÖRÚT 21.